

MONITOR WIETNAMSKI

KWIECIEŃ 2018

„Monitor Wietnamski” omawia i komentuje najważniejsze wydarzenia związane z aktualną sytuacją polityczną, gospodarczą i społeczną w Wietnamie, ze szczególnym uwzględnieniem relacji z państwami Półwyspu Indochińskiego oraz krajami Europy Środkowej i Wschodniej
Materiał opracował dr Michał Zaręba – analityk Ośrodka Spraw Azjatyckich.

MONITOR WIETNAM- SKI

KWIECIEŃ 2018

I. WYDARZENIA SZCZEBLA CENTRALNEGO

1 – 2 kwietnia: minister spraw zagranicznych Chin z wizytą w Wietnamie. Wang Yi przebywający w Hanoi z okazji organizowanego pod koniec marca Szczytu Wielkiego Subregionu Mekongu spotkał się z najważniejszymi politykami Wietnamu. W pierwszej kolejności szef chińskiego MSZ został przyjęty przez prezydenta Trần Đại Quang, a następnie ministra spraw zagranicznych Phạm Bình Minh i sekretarza generalnego Komunistycznej Partii Wietnamu Nguyễn Phú Trọng. Głównymi tematami rozmów była współpraca między partiami i możliwości rozwiązania sporu wokół wysp na Morzu Południowochińskim.

2 – 3 kwietnia: zacieśnianie relacji wojskowych z Mongolią. W Wietnamie przebywał sekretarz Narodowej Rady Bezpieczeństwa Mongolii Gansukh Amarjargal, który jeszcze pierwszego dnia został przyjęty przez ministra bezpieczeństwa publicznego gen. Tô Lâm. Rozmawiano głównie o wymianie doświadczeń w zakresie nielegalnej migracji, działań antyterrorystycznych czy zwalczania radykalizmu religijnego. Sekretarz NRB został również zaproszony przez prezydenta Wietnamu Quang, który poruszył w rozmowach kwestie pozawojskowe. Z okazji wizyty mongolskiej delegacji doszło również do spotkania między szefami sztabu generalnego obydwu państw Phan Văn Giangiem i Dulamsurenem Davaą, którzy podkreślili konieczność wspólnych działań w zakresie operacji wspierania pokoju ONZ w duchu mongolsko-wietnamskiego porozumienia w dziedzinie obronności.

3 – 6 kwietnia: szefowa Federalnego Departamentu Środowiska, Transportu, Energii i Komunikacji Szwaj-

**WIETNAM
PODPISAŁ
UMOWY W
ZAKRESIE
OBRONNOŚCI
Z JAPONIĄ,
KOREĄ PO-
ŁUDNIOWĄ
ORAZ ROSJĄ**

Kwiecień był aktywnym miesiącem dla ministra obrony Wietnamu. Gen. Ngô Xuân Lịch podpisał w Moskwie "mapę drogową" dotyczącą współpracy wojskowej, a w Tokio i Seulu Wizję Współpracy w dziedzinie obronności.

carii w Wietnamie. Doris Leuthard przybyła do Hanoi w związku z sesją roboczą dotyczącą środowiska, zmian klimatycznych i bioróżnorodności. Szwajcarska polityk została zaproszona przez premiera Nguyễn Xuân Phúca, z którym dyskutowała o podpisaniu umowy Wietnamu z Europejskim Stowarzyszeniem Wolnego Handlu, stworzeniu dogodnych warunków dla szwajcarskich firm zwłaszcza z sektora bankowego i zwiększeniu wymiany studenckiej. Leuthard spotkała się również z władzami miasta Ho Chi Minh, z którymi podjęła rozmowy o inwestycjach w nowoczesne i przyjazne środowisku technologie oraz udogodnieniach wizowych w związku z planowanym na koniec roku uruchomieniem bezpośrednich połączeń lotniczych między Zurychem a dawnym Sajgonem.

3 – 5 kwietnia: minister obrony Wietnamu w Rosji. Gen. Ngô Xuân Lịch przebywał w Moskwie z okazji organizowanej w tym mieście VII Międzynarodowej Konferencji Bezpieczeństwa, która przyciągnęła ok. 850 delegatów z 95 państw. Choć tematem przewodnim obrad była sytuacja na Bliskim Wschodzie w kontekście wojny w Syrii, to poruszono również kwestie związane z bezpieczeństwem w regionie Azji i Pacyfiku. Po obradach doszło do spotkania ministra Licha z jego rosyjskim odpowiednikiem Siergiejem Szojgu, które zakończyło się podpisaniem „mapy drogowej” wyznaczającej cele współpracy wojskowej między Rosją a Wietnamem na lata 2018-20.

7 – 11 kwietnia: Ngô Xuân Lịch z oficjalną wizytą w Japonii. Szef resortu obrony Wietnamu przybył do Tokio na zaproszenie swojego odpowiednika Onodery Itsunoriego. Ministrowie rozmawiali głównie o sytuacji w regionie Indo-Pacyfiku, wolności żeglugi, koordynacji działań na międzynarodowych forach oraz współpracy w zakresie medycyny wojskowej. W efekcie doszło do podpisania porozumienia między Centralnym Szpitalem Wojskowym 108 a szpitalem Uniwersytetu Juntendo oraz wietnamskim Wojskowym Uniwersytetem Medycznym a wyżej wspomnianą japońską uczelnią. Najważniejszym dokumentem, który sygnowały obie strony, był jednak Komunikat o Wspólnej Wizji Wietnamsko-Japońskich Relacji Obronnych, który ma wzmacniać współpracę wojskową między Hanoi a Tokio. Podczas wizyty minister Lich został również przyjęty przez premiera Abe Shinzō, a także spotkał się ze specjalnym doradcą japońskiego gabinetu Kōyą Nishikawą.

10 – 11 kwietnia: Ambasador Republiki Korei zakończył misję dyplomatyczną. Wracający do kraju szef placówki koreańskiej Lee Hyuk został zaproszony przez ministra Minha, który podziękował Ambasadorowi za wkład w budowanie przyjacielskich stosunków między Hanoi a Seulem. Kolejno Lee Hyuk został przyjęty przez premiera Phúca, z którym rozmawiał o sytuacji na Półwyspie Koreańskim, a także konieczności dalszego współdziałania Wietnamu i Korei Południowej na rzecz wzajemnej promocji języka i kultury czy wprowadzenia ułatwień wizowych dla obywateli obu krajów.

11 kwietnia: pierwszy wspólny patrol chińsko-wietnamski na terenach granicznych. Jednostki Straży Granicznej zrealizowały zadanie na przejściu granicznym LàoCai – Hekou. Po patrolu doszło do rozmów na temat kolejnych wspólnych zadań planowanych na najbliższe miesiące, a także zapewniono o zacieśnieniu współpracy w walce z nielegalną migracją i przemytem.

15 – 18 kwietnia: przewodniczący parlamentu Iranu odwiedził Wietnam. Ali ArdeshirLarijani złożył w Hanoi wizytę w odpowiedzi na zaproszenie przewodniczącej Zgromadzenia Narodowego Wietnamu Nguyễn Thị Kim Ngân. Irański polityk został również przyjęty przez premiera Nguyễn Xuân Phúca i sekretarza Nguyễn Phú Trọnga. Podczas spotkań z wietnamskimi liderami Larijani poruszał tematy pogłębiania współpracy w rolnictwie, rybołówstwie, energetyce czy telekomunikacji. Wyraził również zainteresowanie perspektywą udziału Viettelu w projektach telekomunikacyjnych na Bliskim Wschodzie i poparł wznowienie wspólnego wydobywania ropy w Danan w południowo-zachodnim Iranie wraz z firmą PetroVietnam. Na zakończenie swojej wizyty Larijani spotkał się z przedstawicielami Stowarzyszenia Przyjaźni Wietnamsko-Irańskiej i wziął udział w Forum Biznesowym, na którym zachęcał do inwestycji w swoim kraju.

17 kwietnia: szefowa indonezyjskiego MSZ w Hanoi. Obecność Retno Marsudi była związana z udziałem w spotkaniu Bilateralnego Komitetu Współpracy Wietnamsko-Indonezyjskiej i stała się okazją do szerszych rozmów z premierem Phúciem oraz ministrem spraw zagranicznych Phạm Bình Minhem. Oprócz kwestii związanych z podniesieniem poziomu wymiany handlowej rozmawiano również o koordynacji działań Straży Przybrzeżnych, a także zadeklarowano podjęcie wspólnych starań w walce z nielegalnym rybołówstwem na Morzu Południowochińskim.

19 – 20 kwietnia: minister bezpieczeństwa publicznego z oficjalną wizytą w Kazachstanie. Tô Lâm spotkał się w Astanie z byłym premierem, obecnie stojącym na czele Komitetu Bezpieczeństwa Narodowego, Kärýmем Mäsýmowem. W efekcie rozmów ustalono, że konieczne jest zwiększenie liczby wizyt na wszystkich szczeblach, organizacja dwustronnych konsultacji i wymiana doświadczeń, by wzmocnić wzajemne relacje w sferze obronności. Lâm został również przyjęty przez wiceministra obrony Kazachstanu, a także odwiedził wietnamską ambasadę.

20 kwietnia: zacieśnianie współpracy z Guangxi – Zhuang. Stojący na czele władz lokalnych sąsiadującego z Wietnamem chińskiego Regionu Autonomicznego Chen Wu spotkał się w Hanoi z szefem tamtejszego rządu i ministrem spraw zagranicznych. Omawiano propozycję zwiększenia nakładów na linie komunikacyjne, w celu podniesienia poziomu wymiany handlowej oraz dyskutowano o implementacji umów dotyczących zarządzania terenami granicznymi czy usprawnieniu odprawy celnej w punktach granicznych.

23 kwietnia: minął termin unijnego ultimatum w sprawie nielegalnego połowu ryb w Wietnamie. W październiku zeszłego roku Komisja Europejska dała rządowi w Hanoi „żółtą kartkę”, uznając za niewystarczające starania w walce z nielegalnym, nieudokumentowanym i nieuregulowanym połowem ryb. Od tego czasu Wietnam miał podjąć działania mające na celu sprostanie unijnym wymaganiom. W maju Unia Europejska wyśle urzędników, którzy mają ponownie skontrolować wdrażanie norm zgodnych z wytycznymi UE. Jeśli ocena będzie negatywna „czerwona kartka” może oznaczać zakaz sprowadzania produktów rybołówstwa do krajów Unii i utrudnić podpisanie Umowy o wolnym handlu między UE a Wietnamem.

23 – 24 kwietnia: wizyta marokańskiej delegacji w związku ze spotkaniem Wspólnego Komitetu. Do Wietnamu przybyli przedstawiciele rządu w Rabat, którym przewodziła sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych i Współpracy Międzynarodowej Mounia Boucetta. Rozmowy z delegacją wietnamską, na czele której stał wiceszef MSZ Vũ Hồng Nam, toczyły się wokół tematów związanych z farmaceutyką, produkcją nawozów, akwakulturą i uprawą ryżu. Poruszono również kwestie dotyczące współpracy badawczej i naukowej. Rozmowy zaowocowały podpisaniem porozumienia między wietnamskim Ministerstwem Pracy, Inwalidów i Spraw Społecznych a jego marokańskim odpowiednikiem oraz pomiędzy Wietnamskim Uniwersytetem Morskim w Hajfongu i Instytutem Badań Morskich w Casablance. Pobyt polityków z Maroka zakończyło spotkanie między szefową delegacji a ministrem spraw zagranicznych Phạm Bình Minhem, podczas którego podsumowano wizytę i jej efekty.

23 – 27 kwietnia: przewodniczący parlamentu Sri Lanki w Hanoi. Karu Jayasuriya udał się do Wietnamu na zaproszenie przewodniczącej ZN Ngân. Dyskutowano o zacieśnieniu współpracy między ciałami parlamentarnymi obydwu krajów, wspólnych działań na forach, takich jak Unia Międzyparlamentarna, czy konieczności podpisania nowych dokumentów. Poruszono również kwestię szybszej implementacji porozumienia o obronności z 2011 roku i polepszenia procesu wymiany informacji o przestępczości międzynarodowej między policją. Jayasuriyę przyjął również sekretarz generalny KPW Trọng, z którym lankijski polityk wymieniał uwagi odnośnie do pogłębienia współpracy gospodarczej i promocji buddyjskiej kultury.

24 kwietnia: porozumienie Korei Południowej i Wietnamu w dziedzinie obronności. Przebywający w Seulu minister obrony gen. Ngô Xuân Lịch spotkał się ze swoim południowokoreańskim odpowiednikiem. Song Young-moo zapewnił, że w ramach nowej strategii politycznej Korei uwzględniającej kraje Południa („New Look South Policy”) Wietnam postrzegany jest jako istotne ogniwo również w kwestiach bezpieczeństwa. Efektem spotkania było podpisanie Komunikatu o Wspólnej Wizji Wietnamsko-Koreańskiej Współpracy Obronnej do roku 2030.

Ministra Łęcha przyjął również premier rządu południowokoreańskiego Lee Nak-yeon, który poruszył kwestię bezpieczeństwa na Półwyspie Koreańskim i współpracy z Wietnamem na forum ASEAN.

25 – 27: wietnamski premier z wizytą w Singapurze. Jako pierwszy szefa rządu w Hanoi przyjął premier Singapuru Lee Hsien Loong, z którym Phúc rozmawiał o konieczności współpracy w zakresie bezpieczeństwa, lotnictwa cywilnego oraz między marynarkami morskimi obydwu krajów. Premierzy byli świadkami podpisania porozumień między wietnamskim Ministerstwem Zasobów Naturalnych i Środowiska a Singapurskim Ministerstwem Zasobów Wodnych i Środowiska. Umowy parafowały również resorty Nauki i Technologii oraz Przemysłu i Handlu Wietnamu i Ministerstwo Handlu Międzynarodowego i Przemysłu Singapuru w kwestii współpracy w zakresie energii odnawialnej i importu skroplonego gazu. Premier Phúc spotkał się także z prezydent Halimah Yacob, przemawiał na Uniwersytecie Zarządzania oraz uczestniczył w Wietnamsko-Singapurskim Forum Biznesowym, w którym udział wzięło ok. 700 delegatów z obydwu stron. Po jego zakończeniu podpisano umowę o powołaniu joint-venture między Vietnam Airlines a Singapore Technologies Aerospace Ltd.

27 – 28 kwietnia: premier Phúc uczestniczył w XXXII Szczycie ASEAN. Spotkanie liderów państw Stowarzyszenia Narodów Azji Południowo-Wschodniej w Singapurze poprzedziły rozmowy ministrów spraw zagranicznych oraz nieoficjalne spotkania szefów rządów i głów państw członkowskim. Premier Wietnamu miał okazję do wymiany zdań z prezydentem Filipin Rodrigo Duterte, co do problemu rybołówstwa w spornych rejonach Morza Południowochińskiego, oraz głowami indonezyjskiego i birmańskiego państwa Joko Widodo i Win Myintem. Szczyt Stowarzyszenia był organizowany pod hasłem „Wizja dla prężnego i innowacyjnego ASEAN” i odnosił się do konieczności adaptacji nowych technologii, promocji e-gospodarki i e-handlu oraz budowy smart cities. Z tej okazji Phúc ogłosił, że Wietnam wybrał trzy miasta – Hanoi, Ho Chi Minh oraz Đà Nẵng, które zostaną włączone w Inicjatywę Sieci Inteligentnych Miast ASEAN, której wstępne założenia przyjęto na szczycie. Liderzy państw regionu zaakceptowali również Komunikat o Współpracy w zakresie Cyberbezpieczeństwa.

II. RELACJE INDOCHIŃSKIE

4 – 5 kwietnia: premier Wietnamu na III Szczycie Komisji Rzeki Mekong. Nguyễn Xuân Phúc udał się do Phnom Penh na zaproszenie szefa tamtejszego rządu Hun Sena, z którym spotkał się tuż po lądowaniu w Kambodży. Poruszono głównie kwestie szybkiego dokończenia prac demarkacyjnych oraz mówiono o implementacji umowy o uniknięciu podwójnego opodatkowania dla obywateli obu państw. Jeszcze przed spotkaniem Komisji doszło do rozmów Phúca z laotańskim

premierem Thonglounem Sisoulithem, które toczyły się wokół zwiększenia wietnamskich inwestycji w Laosie i zarządzania wodami Mekongu. W Szczycie uczestniczyli wszyscy szefowie państw należących do organizacji, ale do stolicy Kambodży przybył również minister zasobów wodnych Chin i szef resortu środowiska Birmy. Zakończył się on przyjęciem Deklaracji z Phnom Penh, która podkreślała dotychczasowe sukcesy Komisji Rzeki Mekong i wskazywała wyzwania dla organizacji wynikające z nadmiernej eksploatacji zasobów wody.

13 kwietnia: przewodniczący Komitetu Centralnego Laotańskiego Frontu na rzecz Budowy Narodowej w Hanoi. Kaysone Phomvihane, stojący na czele ciała skupiającego organizacje polityczne poza czołową partią, spotkał się przewodniczącym Wietnamskiego Frontu Ojczyźnianego Trần Thanh Mãnem. Rozmawiał z nim głównie o reparacjach dla Wietnamczyków działających w Laosie w czasie wojny na Półwyspie Indochińskim i wsparciu dla osób pozostających nadal na terytorium tego kraju. Phomvihane spotkał się również z władzami prowincji Hoà Bình, której władze i mieszkańcy zasłużyli się w czasach konfliktu w regionie dając schronienie członkom Pathet Lao.

19 – 20 kwietnia: Aung San Suu Kyi w Wietnamie. Laureatka Pokojowej Nagrody Nobla, obecnie stojąca na czele birmańskiego rządu i resortu spraw zagranicznych tego kraju, przybyła do Hanoi na zaproszenie premiera Phúca. Podczas spotkania szefowie gabinetów dyskutowali o konieczności podpisania Umowy o Ekstradycji i Przekazywaniu Osób Skazanych, a także pogłębianiu współpracy w sektorze finansowym, energetyce, rolnictwie, turystyce czy transporcie. Po rozmowach podpisano również porozumienie o współpracy w dziedzinie telekomunikacji i technologii informacyjnej. Aung San Suu Kyi spotkała się także innymi politykami na czele z sekretarzem generalnym KPW Nguyễn Phú Trọngiem i przewodniczącą Zgromadzenia Narodowego Nguyễn Thị Kim Ngân.

23 – 25 kwietnia: rozmowy wiceprzewodniczącej Zgromadzenia Narodowego Wietnamu z szefową ZN Laosu. Składająca oficjalną wizytę w Wientian Tòng Thị Phóng została przyjęta przez stojącą na czele parlamentu Laosu Pany Yathotou i jej zastępcę Sengnouna Sayala. Rozmawiano głównie o zacieśnieniu współpracy między ciałami legislacyjnymi obydwu krajów, zwiększeniu liczby wzajemnych wizyt parlamentarzystów i budowaniu instytucji prawnych. Tòng Thị Phóng została również przyjęta przez sekretarza generalnego Laotańskiej Partii Ludowo-Rewolucyjnej Bounnanga Vorachitha oraz premiera rządu w Wientian Thonglouna Sisoulitha. Na jej ręce laotańscy politycy złożyli podziękowania za pomoc w budowie nowego budynku parlamentu, szkół w prowincjach Bolikhamsay i Champasak oraz portu rzeczno Vung Ang.

25 – 28 kwietnia: statek Wietnamskiej Ludowej Marynarki Wojennej zacumował w Kambodży. Do portu w Sihanoukville wpłynął żaglowiec, na pokładzie któ-

rego przebywało 116 wietnamskich żołnierzy. Oprócz symbolicznego gestu przyjaźni, jakim miała być czterodniowa wizyta wietnamskiej jednostki, padły deklaracje ze strony szefa delegacji i wicerektora Wietnamskiej Akademii Marynarki Wojennej co do chęci szkolenia kambodżańskich marynarzy. Członkowie załogi wybudowanego w Polsce przez Choreń Design & Consulting żaglowca Lê Quý Đôn złożyli również kwiaty pod Pomnikiem Przyjaźni Wietnamsko-Kambodżańskiej w Sihanoukville i odwiedzili wietnamski Konsulat Generalny.

III. WIETNAM I EUROPA ŚRODKOWO-WSCHODNIA

13 kwietnia: Konsulat Republiki Czeskiej zostanie ponownie otwarty w Ho Chi Minh. Wiceprzewodniczący Ludowego Komitetu HCM zapewnił, że władze miasta dołożą wszelkich starań, by pomóc czeskim przedstawicielom powtórnie uruchomić placówkę. Deklaracja padła podczas spotkania z reprezentującym rząd w Pradze wiceministrem przemysłu i handlu Vladimírem Bártlem, który wcześniej tego samego dnia uczestniczył w seminarium biznesowym. Otwarcie Konsulatu jest konieczne w związku rosnącym zainteresowaniem inwestycjami w dawnym Sajgonie ze strony czeskich przedsiębiorców. Władze Ho Chi Minh liczą z kolei na współpracę w zakresie gospodarki komunalnej, ochrony środowiska i zapobiegania powodziom.

23 – 26 kwietnia: ukraińscy parlamentarzyści w Hanoi i Ho Chi Minh. Delegacji posłów należących do Parlamentarnej Grupy Przyjaźni Wietnamsko-Ukraińskiej przewodziła Oksana Wasiliewna Juryneć, a spotkaniu w stolicy Wietnamu przewodniczył Đõ Bá Ty, wiceprzewodniczący Zgromadzenia Narodowego. Parlamentarzyści dyskutowali o zacieśnieniu współpracy między ciałami legislacyjnymi obydwu państw i poparciu dla niestałego członkostwa Wietnamu w Radzie Bezpieczeństwa ONZ na lata 2020-21. W Ho Chi Minh rozmowami kierowała wiceprzewodnicząca Rady Ludowej Trương Thị Ánh, a ich głównym tematem była współpraca jednej i drugiej strony z Unią Europejską.

25 kwietnia: spotkanie w czeskich Pardubicach dotyczące sytuacji wietnamskiej społeczności. Ambasador Wietnamu w Pradze Hồ Minh Tuấn podkreślił w trakcie przemówienia rolę kraju pardubickiego i władz miasta reprezentowanych przez burmistrza Martina Charváta w kształtowaniu pozytywnych relacji między zamieszkującymi ten region Czech Wietnamczykami a lokalną społecznością. Poinformował również o chęci zacieśnienia współpracy między górskimi prowincjami Wietnamu i czeskimi krajami w zakresie rolnictwa i opieki medycznej.

26 – 27 kwietnia: delegacja z Bułgarii na rozmowach w Hanoi. Wiceprzewodniczący Zgromadzenia Narodowego Wietnamu Uông Chu Lưu przyjął delegację z Sofii na czele z minister sprawiedliwości Cecką Caczewą i przewodniczącą ZN

Bułgarii Cwetą Karajanczewą. Rozmowy dotyczyły głównie współpracy w zakresie rolnictwa i produkcji żywności, tworzenia skutecznego prawa antykorupcyjnego i zwiększenia liczby stypendiów dla wietnamskich studentów. Z kolei burmistrz Sofii Jordanka Fandykowa podkreśliła szanse rozwoju turystyki i zwiększenia inwestycji, jakie wynikają z relacji partnerskich bułgarskiej stolicy z miastem Ho Chi Minh i Hanoi.

30 kwietnia: wiceprzewodniczący ZN Uông Chu Lưu w Macedonii. Lưu spotkał się z szefem MSZ rządu w Skopje Nikołem Dimitrowem oraz swoim odpowiednikiem Goranem Misovskim. Podczas rozmów dyskutowano o poparciu dla niestałego członkostwa Wietnamu w Radzie Bezpieczeństwa ONZ na lata 2020-21, współpracy w zakresie turystyki i możliwościach otwarcia ambasady Wietnamu w Macedonii.

KOMENTARZ

1. Choć wizyta ministra obrony Wietnamu gen. Ngô Xuân Lịch w Rosji była bezpośrednio związana z VII Moskiewską Międzynarodową Konferencją Bezpieczeństwa, nie podlega wątpliwości, że jej głównym celem był pokazanie woli dalszego zacieśniania relacji wojskowych między rządem w Hanoi a Kreml. Podpisanie „mapy drogowej” na lata 2018-20 poprzedziły takie wydarzenia jak parafowanie planu współpracy i porozumienia o współdziałaniu w przygotowaniach do misji utrzymania pokoju ONZ jeszcze w styczniu tego roku. Nie bez znaczenia pozostają również wizyty rosyjskich polityków wysokiego szczebla, jak chociażby ostatnia podróż do Wietnamu ministra spraw zagranicznych Federacji Rosyjskiej Siergieja Ławrowa. Oficjalnie mówi się, że kluczowymi obszarami wspólnych działań staje się wymiana i szkolenie personelu, transfer technologii i współpraca Marynarek Wojennych obydwu państw. Rosja zapewne chciałaby odzyskać możliwość użytkowania bazy w Cam Ranh, którą utraciła w 2002 roku. Na to z pewnością nie przystanie Wietnam, który jednak w duchu współpracy usprawnił procedury wstępu do portu dla rosyjskich okrętów w 2014 roku. Co więcej, Moskwa pomaga Hanoi rozbudować bazę dla łodzi podwodnych i stocznię, która ma obsługiwać Wietnamską Ludową Marynarkę Wojenną, a Flota Oceanu Spokojnego FR będzie już niedługo brała oficjalny udział w akcjach poszukiwawczych na wietnamskich wodach. Do Indochin sprzedawany jest również sprzęt wojskowy, a jedną z głośniejszych transakcji był chociażby zakup przez Wietnam sześciu łodzi podwodnych w styczniu zeszłego roku.

2. Po opuszczeniu Moskwy Lịch udał się do Tokio, by wspólnie z ministrem obrony tamtejszego rządu podpisać Komunikat o Wspólnej Wizji Wietnamsko-Japońskich Relacji Obronnych na kolejną dekadę. Główne kwestie takie jak bezpieczeństwo na wodach morskich oraz w sieci, pomoc humanitarna w razie katastrof, peaceke-

ping czy misje poszukiwawcze pozostają nadal priorytetowym obszarem w relacjach obronnych Tokio i Hanoi. Podczas spotkania odniesiono się również do amerykańskiej Strategii Wolnego i Otwartego Indo-Pacyfiku, której jednym z czterech filarów jest Japonia, a Wietnam widziany jest przez władze w Tokio jako istotny element układanki w szukaniu przeciwwagi dla Chin w regionie Azji Południowo-Wschodniej. Zacieśniające się relacje wojskowe między Japonią a Wietnamem można było zaobserwować już za kadencji poprzedniego szefa rządu w Tokio Nody Yoshihiko, kiedy to w 2011 roku podpisano memorandum o pogłębianiu współpracy w dziedzinie obronności. Sojusz był sukcesywnie wzmacniany za kadencji Abe Shinzō, czego dowodem była jego wizyta na początku 2017 roku w Hanoi. Wówczas przekazano sześć łodzi patrolowych wartych blisko 340 mln\$ i udzielono pomocy finansowej w wysokości 118 mld jenów na wzmocnienie obrony morskiej. Te wydarzenia poprzedziło z kolei wprowadzenie ułatwień przy wstępnie japońskich okrętów do wietnamskiej bazy Cam Ranh, które jeszcze w kwietniu 2016 roku wpłynęły do portu.

3. Ostatnim celem podróży wietnamskiego ministra obrony był Seul, gdzie podobnie jak w przypadku Japonii, podpisano Komunikat o Wspólnej Wizji Współpracy Obronnej. Objęło ono przede wszystkim takie obszary jak kooperacja przemysłu militarnego, usuwanie pozostających w ziemi min i niewybuchów w Wietnamie, pomoc humanitarna w czasie klęsk żywiołowych czy też wymiana międzyludzka. Choć Korea nie wydaje się być głównym sojusznikiem Hanoi w obszarze bezpieczeństwa, z uwagi na niepewną sytuację na Półwyspie Koreańskim, mimo rozpoczęcia rozmów pokojowych pomiędzy Seulem a Pjongjangiem, to dzięki współpracy z Koreą Południową Wietnam może chociażby zyskać wsparcie w postaci inwestycji w przemysł zbrojeniowy.

4. Pogłębianie relacji w dziedzinie obronności z Rosją, Japonią i Koreą Południową stanowi część wietnamskiej strategii dywersyfikacji sojuszników w obliczu rosnącego zagrożenia w regionie Azji i Pacyfiku, jakie stanowi potencjał Chin. Hanoi wzmacnia istniejący jeszcze od czasów zimnej wojny sojusz z Rosją, która widzi w Wietnamie i Laosie pryzółek w rozszerzaniu wpływów w Azji Południowo-Wschodniej. Moskwa z kolei zacieśniając współpracę z Wietnamem coraz bardziej stanowczo zaznacza swoją obecność na Morzu Południowochińskim wzmacniając swoją pozycję w regionie. Zbliżenie ze wspomnianymi państwami, a także próby utrzymania coraz lepszych stosunków ze Stanami Zjednoczonymi i Indiami wydają się być skutecznym działaniem w poszukiwaniu balansu dla Chin zwłaszcza, że kraje ASEAN coraz chętniej patrzą w stronę Pekinu. Taka zmiana układu sił w Azji Południowo-Wschodniej powoduje, że pozostałe kraje Indo-Pacyfiku, obawiające się dominacji Chin, coraz częściej postrzegają Wietnam jako ważnego sojusznika, co przekłada się również na współpracę polityczną i gospodarczą.

OŚRODEK
SPRAW
AZJATYCKICH

**RAPORTY
OPINIE
DORADZTWO**

PIERWSZY W POLSCE UNIWERSYTECKI
THINK-TANK

DORADZTWO POLITYCZNE I BIZNESOWE

ZESPÓŁ Z PRAKTYKĄ W AZJI

www.osa.uni.lodz.pl

